

Naturvernforbundet

Molde

Molde 29.01.24

Deres ref: 24/00739-4

postmottak@molde.kommune.no

Høring - bygging av landbruksveg - Bjørset skog

- Naturvernforbundet frarår at det blir godkjent en skogsveg og hogst fra Liavegen og nedover. Vi ønsker at det blir tatt vare på skogen. Det vil være positivt for livet i skogen, Bjørsetelva, friluftslivet og for barn i nærområdet, banehager og skoler.
- Vi frarår oppstykking av naturen i Moldemarka.
- En skog som får fortsette sin vekst etter at den har blitt økonomisk hogstmoden, er et godt og langsiktig klimatiltak.
- Vi regner med at vegen er tenkt finansiert med statsmidler slik som de fleste skogsvegene. Et mål må være å bruke statsfinansene heller til å utvide det statlig sikra Cecilienfryd friluftsområde oppover langs Bjørsetelva.
- Saken er av stor interesse for mange. Vi ønsker derfor en brei og offentlig høring av den.

Inngrepet

Etter brevet fra kommunen skal veien bygges som traktorveg på til sammen 700 m. I søknaden fra skogeieren er lengden oppgitt til 500 m.

Mesteparten av veggen legges i en trase som fra gammelt av ble brukt til uttak av tømmer med hest.

Totalt areal er på 250 da og av dette er 160 da produktiv skog og 800 m³ av skogen er hogstmoden.

Mangler i søknaden

Vi vil rå til at kommunen tar kontakt med skogeieren for å få frem et bedre beslutningsgrunnlag ved en ny søknad. Den største mangelen er at det ikke er lagt ved kart som viser vegens dekningsområde slik det etter skjemaet er krav om.

Dersom kommunen likevel har tenkt å behandle den slik som den nå er lagt fram, må en rekke hensyn avklares og tas hensyn til. Administrasjonen har en plikt til å sørge for at saken er så godt utredet som mulig før vedtak.

Naturverdier og landskap

Etter kriteriene i søknadsskjemaet er det ikke registrert arter av særlig stor forvaltningsinteresse. Vi vil merke at det er registrert to rødlistearter i kategorien nær truet. Dette er arter av stor forvaltningsinteresse. Disse kan ha en langt større utbredelse i veg- og hogstområdet enn det som kommer fram av Artskart.

Etter Miljødirektoratets sin Naturbase, er det nasjonale kartleggingsprosjektet av natur (NiN) i gang i kommunen. Vi vil forslå at kommunen gir innspill til Statsforvalteren om områder som ønskes prioritert. Det kan være nyttig å prioritere deler av kommunen med flere brukerinteresser og arealpress som blant annet skogen i Moldemarka. Dette bør avklares før vegsøknaden blir behandlet.

Vi regner med at kommunen vurderer kunnskapsgrunnlaget og annet som gjelder kravene i §§ 8-12 i naturmangfoldloven i saksutredningen.

En naturfaglig kvalitet i en del av skogsområdet er gamle furutrær som vi ønsker blir tatt vare på. De kan bli eldre.

Den største konsekvensen av veggen blir hogsten. Vår erfaring er at etter ordinær skogsdrift med flatehogster, blir hogstfeltene plantet til med gran etter påtrykk fra skogbruksmyndighetene. Dersom det er en annen hogstform som er aktuelt, bør det opplyses om det. Det bør også avklares om det er mulig med en begrenset hogst uten en ny veg.

Gran er ikke et stedegent treslag og finnes ikke naturlig i Molde kommune eller i fylket. Derfor bør en ikke fortsette med å endre naturen i blant annet Moldemarka på denne måten, men heller stimulere til å drive fram furua. Dette ved å sette igjen gode frøtre eller å plante furu med lokale gener også der det har vært gran. Å fremme skogbruk som bygger på monokulturer som består av ensaldret granskog er naturfiendtlig. Til skade for landskapet og arealene blir nærmest nullområder som bruksareal for nærmiljø og friluftslivet.

Etter søknaden vil den planlagte vegen krysse elva på to steder. For å sikre den biologiske sammenhengen i vassdraget, ønsker vi at det blir bygd bruer som alternativ til rørlegging. Bru er også det klart beste for elvelandskapet og er en fordel i flomperioder. Vi vil i den sammenheng nevne erfaringen ved overløp i krysspunktet Liavegen - Mekelva.

Vi vil nevne kravene i vassdragsloven om kantvegetasjon langs vassdrag.

Markaplanen

Etter markaplanen er det et viktig prinsipp at skogbruket skal ha et småskalapreg. Dette er kjennetegnet ved at hogsten skjer ved uttak av enkeltrær, gruppehogst eller mindre hogstflater.

Vi mener at prinsippet ikke ble fulgt ved hogst på oppsiden av Liavegen for noen år siden. Ved måling på flyfoto, kom vi til at den største hogstflaten er på 40 da. Den er nå plantet til med gran. Da kan en tenke seg resultatet etter hogst fra Liavegen og nedover til Cecilienfryd.

Den nye traktorvegen med tilhørende hogst vil forsterke de negative landskapsmessige konsekvensene når en ser hogstfeltene på begge sidene av Liavegen i sammenheng. Det er på gang en oppstyking av naturen i Molde-marka som vi må frarå.

Etter kommuneplanens arealdel ligger antatt hogstområde i sone LNFR 1. Etter § 12.2 i planbestemmelsen for LNFR 1, lisonen, skal det tas særlig hensyn til skogens verdi for landskap, klimavern og opplevelsesverdi.

Nær boligbebyggelsen har skogen stor verdi som lekeområde for barn. Det skal derfor tas spesielle hensyn for å bevare områder for lek, og i særlig synlige deler av lia skal hogstflatene søkes begrenset til et minimum.

Friluftsliv og nærmiljø

Vi vil merke at det er registrert et friluftsområde på hver side av elva. Cecilienfryd / Brattlihaugen i øst og Glomstua i vest. Begge er vurdert som svært viktig nærturterreng og friluftslivsområde som er mye brukt.

Hogst i nærheten av det statlig sikra friluftsområdet på Cecilienfryd er også en negativ faktor.

Det er opplyst at hensikten med vegen er 100 % skogsdrift. I høringsbrevet fra kommunen er det opplyst at vegen skal tilrettelegges som tursti.

Dersom traktorvegen blir godkjent, regner vi med at kommunen tar det økonomiske ansvaret for ny tursti og det framtidige vedlikeholdet av den.

Kartet på neste side er et utsnitt fra et orienteringskart som viser mye brukte stier i en del av det antatte hogstområdet.

Stier i en del av det antatte hogstområdet

Det må være et krav at stiene blir ryddet etter hogst.

Terrengskader ved transport av tømmeret er en annen konsekvens for både naturen og friluftslivet. Spesielt store blir skadene når det brukes lassbærer.

Stiene på begge sidene av Bjørsetelva er viktige tilkomster til marka. Den nærmeste hovedkorridoren i øst er Grua med turparkering. I vest blant annet fra Kristianplassen og videre oppover Pederstien eller Bjørsetskaret/Varden. Men disse er ikke like viktige som korridoren fra Glomstua og Cecilienfryd som går oppover til både Storlihytta og Varden.

Det er behov for opprustning og vedlikehold av de mye brukte stiene fra Glomstua og Cecilienfryd til Liavegen.

Byen har i prinsippet tre sentrale grøntkorridorer som går fra fjorden til Moldemarka. Korridoren langs Bjørsetelva er en del av grøntdraget som starter ved Høstmarksberga. Bruken vil øke når Lundavang blir gjort om til et nytt stort boligfelt. De to andre er den "Grønne korridor" fra sentrum til Varden og korridoren Kringstadbukta – Moldemarka langs Mekelva.

Innfallsporter til marka i nærheten av et vassdrag er en verdifull tilleggskvalitet for friluftslivet.

Trastalia er av stor verdi for både barnehagen på Cecilienfryd og andre barnehager i nærheten. Det er en tydelig trend at barnehager i høyere grad tar naturområder i nærmiljøet i bruk. En variert skog i kort avstand fra en barnehage gir gode pedagogiske muligheter for blant annet spennende funn av planter, kunnskap om trærne, fugler og småkryp. Det er også slik at barna i tillegg til naturkunnskaper og motorikk utvikler god lek og mulighetene for

samarbeid og vennskap ute i naturen. Skogen er også et spennende område til frileik for barna som bor like ved.

Kulturminner

Vi vil foreslå at det blir vurdert om den gamle traseen som ble brukt til uttak av tømmer med hest kan være en del av et kulturminne som det er viktig å ta vare på. Krigsanlegg i denne delen av Moldemarka kan også nevnes.

Rasfare og flom

Da saken i 2022 med tilkomst fra Cecilienfryd var på en begrenset høring, kom det fram at beboere i området var usikre om rasfaren etter planlagt hogst. Aktsomhetskartet for snøskred i lia nedenfor Brattlihaugen er ikke nevnt i søknaden. Dette må avklares og tas hensyn til.

En annen problemstilling er om faren for flom og erosjon ved ekstremvær blir større etter bygging av veg og hogst i området. Dette må også utredes.

Lokalklima

Skogens verdi for lokalklimaet bør utredes og tas hensyn til. Vi regner med at skogen hindrer kaldluftsstrømmer fra Storlidalen og nedover mot bebyggelsen.

Behov for allmenn medvirkning

Ved planlegging av skogsdrift i et bymark- og nærmiljøområde, er det ikke forsvarlig å behandle en søknad om vegbygging uten først en offentlig høring. Til det er den allmenne interessen av saker som denne langt større enn en skogssak på bygda.

Dette er en sak som til og med kommunen sin barnerepresentant kan ha interesse av.

Vi ser av brevet fra kommunen at det er få som har fått mulighet til å komme med en uttalelse. Det er derfor bra at det i fjor ble avklart at kommunene har hjemmel til å sikre en grundigere behandling av landbruksveger enn det som er kravet i landbruksvegforskriften. Jfr:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/-11-9-nr.-1-og-12-1-tolkningsuttalelse-om-reguleringsplikt-for-landbruksvei/id3019327/>

Etter den juridiske tolkningen i departementet, har kommunene en plikt i alle saker som gjelder større naturinngrep å ta stilling til reguleringsplankravet i plan- og bygningsloven. Landbruksveger er ikke noe unntak slik som en tidligere fikk inntrykk av.

Selv om det juridiske utgangspunktet er større bygge- og anleggstiltak, skriver departementet at i tilfeller der tiltak i seg selv ikke er så store, men der virkningene for omgivelsene er omfattende eller usikre, kan det også føre til en reguleringsplikt.

Ved framføring av en landbruksveg, er det først og fremst muligheten for at det kan oppstå negative virkninger for miljøet som kan bli avgjørende for om det oppstår en planplikt.

Med miljøverdier menes i den sammenhengen naturmangfold, landskap, kulturminner og friluftsliv. Vi leser også at etter vurderingskriteriene skal sumvirkningene av tiltaket vurderes.

Vår konklusjon er at utarbeiding av en reguleringsplan og en offentlig høringsprosess er aktuelt i denne saken.

Vi ser behov for en befaring der ikke minst dem som bor i nærheten får informasjon om konsekvensene og får mulighet til å spørre om det de er usikre på. Da kan kommunen få et bedre grunnlag for en god oppsummering etter høring.

Så må den økonomiske fordelene med vegen og hogsten til slutt veies opp mot de negative konsekvensene.

Vi ønsker at dette brevet blir lagt ved saken i den videre prosessen.

Vi regner med at vi får tilsendt vedtaket.

Vennlig hilsen

Naturvernforbundet i Molde
v/Knut Løken, sekretær
Lillevikvegen 4A
6412 Molde

Kopi: Møre og Romsdal fylkeskommune, kulturavdelingen, post@mrfylke.no

Statsforvalteren i Møre og Romsdal, sfmrpost@statsforvalteren.no

Moldemarkas Venner, ole.haugland@molde.online.no

Friluftsrådet Nordmøre og Romsdal, post@stikkut.no

E-post: molde@naturvernforbundet.no Naturvernforbundet Molde er på Facebook og Instagram

Nettet: <https://naturvernforbundet.no/moreogromsdal/lokallag/molde/>

Org. nr. 919 666 846